

انقلاب اسلامی در شرایطی که از ابتدا تا به امروز با انواع و اقسام همه‌های فکری و عملی داخلی و خارجی روبه‌رو بوده، دستاوردهای مختلفی را به ارمغان آورده و با مقاومت در برابر این همه‌ها، درصدد گسترش و ترویج اهداف و آرمان‌های خود در گام دوم انقلاب اسلامی است.

رهبر معظم انقلاب می‌فرماید: «انقلاب، فکر است، اندیشه است، راه است؛ اگر مورد پسند و قبول یک ملت قرار بگیرد، به خودی خود آن ملت آن را می‌پذیرد؛» با توجه به این فرمایش تلاش کردیم در این گفت‌وگو نگاهی دیگر به انقلاب اسلامی و دستاوردهای آن بیندازیم.

صادق کوشکی، استاد دانشگاه و پژوهشگر درخصوص دستاوردهای انقلاب می‌گوید: در این زمینه دیدگاه‌ها متفاوت است. از این نظر که در داخل کشور اگر از بعضی افراد در مورد انقلاب بیرسم ممکن است تلقی آن‌ها این باشد که انقلاب محصول خاصی نداشته و حتی شاید عده‌ای که تحت تأثیر تبلیغات شبکه‌های ماهواره‌ای بیگانه و با فضای مسموم حاکم بر فضای مجازی هستند بگویند انقلاب برای ما در‌دسر نیز داشته و مشکلات ما را بیشتر کرده است.

وی می‌افزاید: اگر از افراد دیگری که به نوعی با مقوله انقلاب ارتباط دارند و به آن نزدیک هستند سؤال شود در جواب می‌گویند انقلاب موجب شده حجم عظیمی از روستاها به آب، برق و گاز دسترسی پیدا کنند و مناطق محروم را بازسازی کنیم و در واقع برخی از اتفاقات عمرانی یا افزایش سواد عمومی و مسائلی از این دست را مدنظر دارند.کوشکی ادامه داد: یک دیدگاه دیگر مقداری فراتر می‌رود و می‌گوید استقلال، محصول و دستاورد مهم انقلاب اسلامی است. ما در گذشته در دوران پهلوی و یا پیش از آن یک حاکمیت مستقل نداشتیم و تابع فشارها و اراده قدرت‌های غربی از قبیل انگلیس، روسیه و آمریکا بوده‌ایم و پس از پیروزی انقلاب توانستیم استقلال پیدا کنیم.

وی اضافه می‌کند: یکی از کسانی که انقلاب را به شکل بسیار کوتاه و خاصی توصیف کرده انتونی گیدنز است. گیدنز جزو چند چهره شاخص جامعه‌شناسی در دنیای معاصر و دانشمندی سکولار و در عین حال مسلط بر حوزه دانش جامعه‌شناسی و آثار و کارهایش در دنیا شناخته شده است. توصیف وی درباره انقلاب اسلامی در کتاب معروفش «جامعه‌شناسی» که

مرکز بسیج دانشجویی دانشگاه فرهنگیان با انتشار نامه‌ای تحلیلی- انتقادی، نسبت به ساختار و محتوای بودجه وزارت آموزش‌وپرورش در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ هشدار داد و تأکید کرد که رویکرد فعلی بودجه‌ریزی، با اسناد بالادستی، عدالت آموزشی و الزامات تحول بنیادین تعلیم‌وتربیت فاصله معناداری دارد.

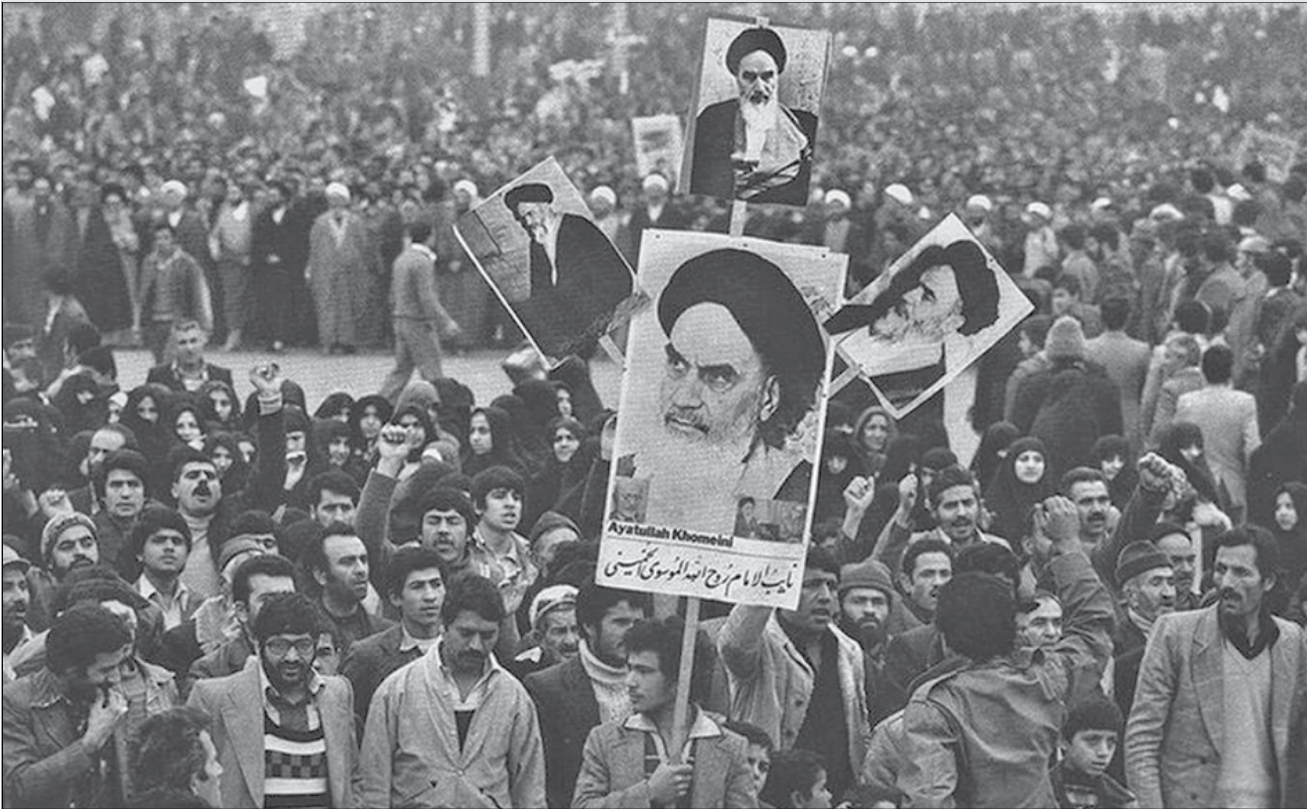
در شرایطی که آینده هر جامعه‌ای به‌طور مستقیم با کیفیت نظام تعلیم‌وتربیت آن گره خورده است، نحوه تخصیص منابع مالی به آموزش‌وپرورش، به یکی از مهم‌ترین شاخص‌های سنجش میزان عدلانیست، دوراندیشی و مسئولیت‌پذیری نظام حکمرانی تبدیل می‌شود. بودجه سالانه، صرفاً یک سند مالی نیست، بلکه آیینی‌ای از اولویت‌های واقعی کشور و بازتاب‌دهنده میزان توجه تصمیم‌گیران به سرمایه انسانی، عدالت آموزشی و امنیت فرهنگی و اجتماعی است. در چنین چارچوبی، هر گونه کاستی، ناهماهنگی یا رویکرد صرف‌محور در تنظیم اعتبارات این حوزه، پیامدهایی بلندمدت و گاه جبران‌ناپذیر برای آینده کشور به همراه خواهد داشت.

مرکز بسیج دانشجویی دانشگاه فرهنگیان، با درک حساسیت جایگاه آموزش‌وپرورش در مسیر پیشرفت و تمدن‌سازی ایران اسلامی و با اتکا به اسناد بالادستی، منویات رهبر معظم انقلاب اسلامی

و واقعیت‌های میدانی نظام آموزشی، در این نامه تحلیلی- انتقادی، به بررسی ساختار و محتوای بودجه تخصیص‌یافته به این وزارتخانه در لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ پرداخته و تلاش کرده است ضمن تبیین چالش‌ها و نارسایی‌ها، راهکارهای عملی و قابل‌اجرا را به نمایندگان محترم مجلس شورای اسلامی ارائه کند. با استناد به کلام رهبر معظم انقلاب اسلامی؛

امروزه هیچ سرمایه‌گذاری را نمی‌توان استراتژیک‌تر و زیربنایی‌تر از سرمایه‌گذاری در تربیت انسان و نسل آینده دانست. نظام آموزش‌وپرورش، موتور محرک پیشرفت کشور، متضمن امنیت فرهنگی و اجتماعی و راهبردی‌ترین مسیر تحقق آرمان‌های تمدن‌ساز ایران اسلامی است. بودجه عمومی کشور در حکم بسندنی راهبردی است که جهت‌گیری‌ها، سیاست‌ها و اولویت‌های کلان دولت و مجلس را برای

انقلاب ایران، جهان را به سمت زیست دینی پرده

مشکل و بدبختی به وجود آورده است؟ آیا انقلاب اسلامی ایران پدیده‌ای است که موجب ساخت‌وساز عمرانی در کشور شده است؟ آیا انقلاب اسلامی آن پدیده‌ای است که استقلال برای ما به ارمغان آورده است؟ و یا پدیده‌ای است که مسیر جهان را به سمت حیات و زیست دینی تغییر داده است؟ براساس اینکه از چه زاویه‌ای نگاه کنیم و رای و توصیف‌کننده از چه زاویه‌ای بنگرد یکی از این توصیف‌ها می‌تواند درست باشد. ما توصیف‌های اول تا سوم را معمولاً زیاد شنیده‌ایم، اما دیدگاه چهارم نیازمند توضیح مثال توصیف ریچارد نیکسون، رئیس‌جمهور آمریکا در دهه ۷۰ میلادی درباره انقلاب اسلامی این است که توانایی در جهان به راه افتاده و ما قادر به مهار این توانا نیستیم.

وی با بیان اینکه کدام یک از این موارد را می‌توان در دنیا شناخته شده است. توصیف وی درباره انقلاب اسلامی در کتاب معروفش «جامعه‌شناسی» که

انتقاد بسیج دانشجویی دانشگاه فرهنگیان از بودجه آموزش و پرورش در سال جدید

چنین نظامی، با عبور از الگوهای کلی‌شده و ناعدالانه فعلی، ارزش‌گذاری مجددی براساس پیچیدگی کار، تأثیرگذاری اجتماعی و تخصص موردنیاز حرفه عملی انجام داده و حقوق را از حالت «استمزد ثابت صرف» به «جبران شایسته خدمت» ارتقا می‌دهد. بی‌توجهی به این امر، به تدریج منزلت اجتماعی قشر معلمان را فرسایش داده و اثرگذاری تربیتی آنان را کاهش می‌دهد. داده‌های موجود نشان می‌دهد که

در سال ۱۴۰۴، متوسط حقوق پایه معلمان تقریباً ۲۵میلیون تومان بوده است. این در حالی است که بخش قابل‌توجهی از بدنه آموزش‌وپرورش در ردیف کمترین حقوق را دریافت می‌کنند؛ به‌گونه‌ای که در سال مالی گذشته، وزارت آموزش‌وپرورش مجموعاً ۱۲هزار میلیارد تومان بابت تطبیق حقوق به این قشر پرداخت نموده است، که این میزان نشان از تعلق حدود ۴۶درصد نفر از معلمان به گروه حداقل‌گیران دولتی دارد. با وجود اصلاحات پلکانی (معکوس) اعمال‌شده در لایحه بودجه پس از تفاهم با دولت و تصویب مجلس، که درصد افزایش‌ها را بین ۲۰ تا ۴۳، برای گروه‌های مختلف تنظیم کرده است، به نظر می‌رسد این میزان تعدیل حقوق در سال آینده نیز قادر به پوشش هزینه‌های زندگی، به‌ویژه در مناطق شهری بزرگ، نخواهد بود. اهمیت این امر تا بدان‌جاست که در حال حاضر، در کلان‌شهرهایی نظیر تهران، کمبود نیروی مرد معلم به یک چالش اساسی در مدیریت مدارس مبدل گشته است. درخصوص ضرب افزایش پلکانی معکوس سلال اتی، اگرچه گروه‌هایی که کمترین حقوق را دریافت می‌کنند، افزایش حقوقی معادل نرخ رسمی تورم تجربه خواهند کرد، اما نرخ واقعی تورم در کالاهای اساسی که هسته اصلی سبد مصرفی خانوار را تشکیل می‌دهند، طبق اعلام مرکز آمار ایران در آذرماه گذشته، بین ۶۰ تا ۷۰٪، و این احتمال وجود دارد که با اثرات تحولات منطقه و کشور در اوایل سال آینده، این نرخ از این مقدار نیز فراتر رود. علاوه‌بر این، برای برقراری افزایش ۲۵درصدی حقوق، محاسبه مسایبه میانگین اضافه‌کار و اعمال کامل فوق‌العاده و سوزه، تخصیص حداقل ۶۷هزار میلیارد تومان در ردیف ۱۲۷۵۰۳ (ادارات کل و استان‌ها) در لایحه بودجه ضروری است. با این وجود، رقم پیش‌بینی‌شده فعلی برای این ردیف تنها ۴۰۲هزار میلیارد تومان است. همچنین، مبلغ ۷هزار میلیارد تومان برای ارتقای رتبه‌بندی معلمان در جدول ۹ لایحه بودجه لحاظ گردیده است. این ارقام نشان می‌دهد که اعتبارات لایحه بودجه سال ۱۴۰۵ تنها کفاف رشد ۲۰ درصدی حقوق و اجرای طرح ارتقای رتبه‌بندی معلمان را خواهد داد و عملاً اجرای کامل فوق‌العاده ویژه و مفاد مندرج در

دانشگاه Daneshgah@Kayhan.ir

اسلامی و موفقیت آن را باید در افزایش کیفیت دینداری و افزایش دینداران جست‌وجو کرد. به تعبیر حضرت امام(ره) مهم‌ترین خروجی و دستاورد انقلاب اسلامی فراهم آوردن زمینه تکامل برای انسان‌هاست. جالب است که رهبر انقلاب در توصیف این مسئله فرمایشی دارند به این مضمون که پرورش جوانان خداجوی بسیجی فتح‌الفتح امام است.

امام خمینی(ره) در جواب برخی از چهره‌های دولت موقت می‌فرمایند فرض کنید آب و برق را نیز برای مردم مجانی کردید مگر هدف انقلاب آب و برق مجانی بوده، که نبوده است. امام(ره) به صراحت در آنجا این بحث را مطرح می‌کنند که هدف انقلاب تکامل و تعالی انسان در گستره جهان و با نگاه به بشریت است و امام(ره) به عنوان یک عالم دین آمده تا دوباره بشر را با دین آشتی دهد. آن هم دین به روایت انقلاب اسلامی و اسلام ناب را. وی با اشاره به اینکه اشتی دادن بشر با دین و اینکه بشر با کمک آن تکامل، تعالی و رشد معنوی پیدا کند به نوعی دستاورد انقلاب اسلامی است، می‌گوید: البته زندگی انسان نیز باید حسنه باشد تا در آخرت کیفیت حیات اخروی او حسنه باشد، مهم‌ترین دستاورد انقلاب اسلامی پرورش انسان است چه از طریق علوم، چه از طریق عمل که خود عمل نیز یک سازوکار برای شناخت است و چه از طریق عرفان؛ تا پا در مسیر تکامل و تعالی بگذارد.

به نقل از خبرنگارم دانشجویان؛ کوشکی با اشاره به اینکه جمهوری اسلامی یک شعاع و میوه‌ای از درخت انقلاب اسلامی است، ادامه می‌دهد: انقلاب اسلامی یک رویداد فکری اندیشه‌ای و از جنس فکر و اندیشه است اما جمهوری اسلامی ماهیت حقوقی از یک حاکمیت است. این انقلاب اسلامی و اندیشه ممکن است در ظرف حاکمیت پریزد و جمهوری اسلامی ایران شود، یا در یک حزب پریزد و حزب‌الله لبنان شده یا در قالب یک شکل ریخته و حشدالشعبی عراق و یا جایی دیگر انصارالله یمن شود. و واقع ماهیت انقلاب اسلامی ماهیت اندیشه‌ای و فکر است؛ آن چیزی که در بهمن ۵۷ پیروز می‌شود انقلاب اسلامی به معنی دقیق کلمه نیست، مردم با توسل به این اندیشه تلاش کردند و حکومتی را تغییر دادند. جمهوری اسلامی یک شعاعی از آن خورشید انقلاب اسلامی است اما جمهوری اسلامی آن الهی و فکری و اندیشه‌ای است و به همین خاطر تجلی آن اندیشه در قالب جمهوریت و اکثریت است.

انتقاد بسیج دانشجویی دانشگاه فرهنگیان از بودجه آموزش و پرورش در سال جدید

میزان ۲۵درصد افزایش دهد. با ایس حال، ارقام پیش‌بینی‌شده در بخش تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و همچنین اعتبارات هزینه‌ای دانشگاه فرهنگیان در لایحه بودجه ۱۴۰۵، نشان‌دهنده تضعیف ساختاری دولت و بی‌حاشی تقویت حمایت دولت از تربیت معلم، بار مالی را به نیروی انسانی آینده نظام آموزشی منتقل می‌کند و شانه‌های دولت را از زیر این بار بیرون می‌کشد که با فلسفه حاکمیتی بودن تربیت معلم سازگار نیست و نمودی از جریان خصوصی‌سازی آموزش است. همچنین، بررسی تطبیقی ساختار اعتبارات هزینه‌ای مندرج در لایحه بودجه ۱۴۰۵ دانشگاه فرهنگیان با تکالیف تعیین‌شده در برنامه هفتم پیشرفت، حاکی از احتمال عدم امکان تحقق الزامات کیفی حوزه نیروی انسانی است، به‌ویژه تکلیف قانونی مبنی بر رساندن نسبت استاد هیئت علمی تماموقت به دانشجوی به حد مطلوب یک به سی، که اجرای آن مستلزم تخصیص اعتبارات هزینه‌ای متناسب با افزایش پذیرش است؛ در غیر این صورت، ناتوانی در تأمین منابع جاری لازم، مانع از جذب و به‌کارگیری کادر علمی موردنیاز شده و کیفیت تربیت نیروی انسانی آموزش‌وپرورش را در بلندمدت به چالش خواهد کشید.

تخصیص بودجه‌ای دانشگاه فرهنگیان از محل بودجه عمومی دولت افزایش یابد و وابستگی آن به درآمدهای اختصاصی، که بخش عمده آن را کسورات حقوق دانشجویمعلمان تشکیل می‌دهد، تقلیل یابد. با عنایت به مطالب ارائه‌شده پیرامون اهمیت تخصیص بودجه به بخش‌های راهبردی وزارت آموزش‌وپرورش؛ لازم به ذکر است که بودجه آموزش‌وپرورش در سال ۱۴۰۵ اگرچه از نظر اسمی رشد دارد، اما از منظر ساختاری همچنان باچالش‌های اساسی مواجه است. غلبه هزینه‌های جاری، ضعف اعتبارات سرمایه‌ای، کم‌برآوردی منابع پایدار و فاصله با اسناد بالادستی نشان می‌هد که نظام بودجه‌ریزی آموزش‌وپرورش نیازمند بازنگری بنیادین است. بودجه ۱۴۰۵ بیش از آنکه «حوری» باشد، بقای‌محور و جبرانی است. از نمایندگان محترم انتظار می‌رود با تکیه بر جایگاه سیاسی، نظارتی و تقنینی خویش و بسا درک عمیق از الزامات تحول بنیادین آموزش‌وپرورش و ملاخطات عدالت تربیتی، آموزش و رفاهی، ضمن بررسی دقیق و همه‌جانبه مفاد این نامه، در مراحل تصویب نهائی بودجه سال ۱۴۰۵، تصمیمات حکیمانه و مقتضی را در راستای ترمیم تخصیص منابع به بخش‌های مختلف این وزارتخانه اتخاذ فرمایند؛ تا بسطت لازم برای تحقق اهداف کلان تعلیم و تربیت کشور فراهم گردد.

صفحه ۷

پنجشنبه ۲۳ بهمن ۱۴۰۴

۲۳ شعبان ۱۴۴۷ - شماره ۲۴۰۷۶

دیدگاه استاید

در آرزوی شیفتگان خدمت

گمانه‌زنی‌ها حاکی از آن است که در آستانه سرسید موعد ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۵، شمار قابل‌توجهی از مدیران و مسئولان دولتی و غیردولتی نیت‌نام کرده‌اند؛ چهره‌هایی که بسیاری از آنان سال‌ها در مسندهای مختلف تصمیم‌سازی و اجرا حضور داشته‌اند. پرسش اصلی اما اینجاست: آیا کارنامه همین مدیران، امروز حال و روز بهتری برای شهر و کشور رقم زده است؟ واقعیت آن است که بخش قابل‌توجهی از ناکارآمدی‌های انباشته در حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و مدیریتی، محصول تصمیم‌ها و رویکردهای همان مدیرانی است که اکنون بار دیگر سودای حضور در جایگاه‌های جدید را در سر می‌پروراند. بدیهی است که حضور در ادوار انتخابات، برای هر فردی که توان، برنامه و انگیزه واقعی برای برداشتن باری از دوش مردم و یاری‌رساندن به کشور در این مقطع حساس را دارد، نه‌تنها حق بلکه تکلیف است. اما مرز میان شیفتگی به خدمت یا تشنگی به قدرت دقیقاً همین‌جا معنا پیدا می‌کند.

آیا کسانی که سال‌ها فرصت در اختیار داشته‌اند، امروز برنامه‌ای نو، راهکاری خلاقانه و اراده‌ای متفاوت برای برون‌رفت از وضعیت موجود ارائه می‌کنند یا قارار است همان نسخه‌های آزموده و ناکارآمد، این‌بار در قامت شورای شهر تکرار شود؟

شهرهای کشور با چالش‌های مزمنی روبه‌رویند؛ از ترافیک فرساینده و بحران محیط‌زیست و آلودگی هوا گرفته تا وضعیت شغلی نیروهای بدنه شهرداری‌ها. در حوزه عمران شهری و صدور پروانه‌های ساختمانی، شهروندان و فعالان اقتصادی ناچارند هفت‌خوان رستم را طی کنند؛ فرایندی پیچیده، زمان‌بر و فرسایشی که خود به بسترهای فساد و بی‌اعتمادی دامن می‌زند. در کنار این‌ها، وضعیت زیباسازی شهری و هویت بصری شهرهای کشور، همچنان با وضعیت مطلوب فاصله دارند.

بی‌انصافی است اگر گفته نشود هیچ کاری انجام نشده است. به‌ویژه در دوره اخیر، اقدامات مثبت و قابل‌دفاعی صورت گرفته که باید دیده و تقویت شود. اما حقیقت این است که این اقدامات، با حجم مشکلات و انتظارات مردم هم‌تراز نیست. تهران بیش از هر زمان دیگری نیازمند خون تازه است؛ خونی که در رگ‌های شهر جریان پیدا کند و جان تازه‌ای به مدیریت شهری ببخشد.

شهرهای کشور، محتاج مدیرانی جوان، متخصص، پاک‌دست و پیشرو است؛ جوانانی انقلابی نه به معنای شعار، بلکه در عمل و کارآمدی. ترکیب جسارت جوانی با تخصص و فهم مسئله‌محور، می‌تواند راهگشای بسیاری از بی‌بست‌های کنونی باشد. شورا‌های آینده، اگر قرار است آمویران باشند، باید بیش از آنکه تکرار نامه باشد، میدان ظهور ایده‌ها و نیروهای تازه‌نفس شود.

رضا ناظقی - استاد دانشگاه

امنیتی‌شدن فضای آکادمیک در آمریکا

فضای کلاس درس در برخی دانشگاه‌های آمریکا دیگر آن محیط آرام و مستقل گذشته نیست. استناداتی که زمانی تنها در برابر دانشجویان خود پاسخگو بودند، حالا زیر ذره‌بین قانون‌گذاران، مدیران دانشگاهی، گروه‌های فشار و حتی دوربین تلفن همراه دانشجویان قرار گرفته‌اند؛ وضعیتی که به گفته برخی اساتدان، «بی‌سابقه» است.

به نقل از نیویورک تایمز، در اوکلاه‌ها، اعتراض یک دانشجو به نمره‌اش پای یک گروه محافظه‌کار به نام «ترنینگ پوینت یو‌اس‌ا» را به ماجرا باز کرده؛ گروهی که سال‌هاست فهرست اساتدان «لبرال» را منتشر می‌کند. نتیجه این جنجال، برکناری استاد بود. در تکرار نیز ضبط یک کلاس توسط یک دانشجو و انتشار آن در شبکه‌های اجتماعی، موجی از خشم آنلاین به راه انداخت و به اخراج اسناد انجمنید. این ایالت حالا حتی دفتری رسمی برای دریافت شکایت از اساتدان و دانشگاه‌ها ایجاد کرده است.

همزمان، ایالت‌هایی مانند تگزاس، فلوریدا و اوهایو اساتدان را موظف کرده‌اند طرح درس‌های خود را در پایگاه‌های داده عمومی منتشر کنند؛ پایگاه‌هایی که به راحتی بر اساس کدپلاژه جست‌وجو می‌شوند. جان وایت، استاد دانشگاه شمال فلوریدا، می‌گوید از او خواسته شد واژه‌هایی مانند «تنوع»، «برابری» و «شمول» را از طرح درس حذف کند. او می‌گوید: «تا حالا این‌همه نظارت ندیده بودیم.» به گفته او، تهدید شده بود اگر این تغییرات را اعمال نکند، درسش لغو خواهد شد. این فضای تازه باعث شده برخی اساتدان به شیوه‌های عجیب برای حفظ امنیت شغلی خود روی بیایوند. یکی از اساتدان که نتواست نامش فاش شود، می‌گوید عملاً دو طرح درس دارد: «یکی برای انتشار عمومی و یکی برای دانشجویها.» به گفته او، انتشار عمومی طرح درس‌ها، کلاس را به «میدان مین» تبدیل کرده، چون هر واژه حساس می‌تواند موجی از حمله‌های اینترنتی را به راه بیندازد. از سوی دیگر، گروه‌های محافظه‌کار این روند را نشانه شفافیت بیشتر می‌دانند. سارا پارشل بری، از گروه «دفاع از آموزش»، می‌گوید انتشار عمومی طرح درس‌ها به خانواده‌ها و دانشجویان کمک می‌کند انتخاب آگاهانه‌تری داشته باشند و می‌پرسد: «دقیقا چه چیزی را تدریس می‌کنید که از آن خجالت می‌کشید؟»

اما برای برخی اساتدان، پیامدها بسیار ملموس است. بنجامین رابینسون، استاد دانشگاه ایندیانا، پس از شکایت ناشناس یک دانشجو به‌دلیل اظهارنظرهایش درباره اسرائیل، توبیخ شد. او می‌گوید قوانین جدید «کاملاً دلپه‌آور» است و «رابطه‌ای خصمانه و بدبینانه میان اساتدان و دانشجویان ایجاد می‌کند.» به گفته او، اگر نتواند تجربه‌های واقعی را برای توضیح مفاهیم فلسفی به کلاس بیازد، «اصلاً نمی‌تواند کانت را تدریس کند».

در چنین فضایی، مرز میان «شفافیت» و «ظلمت سیاسی» هر روز باریک‌تر می‌شود. دانشگاهی که قرار بود محل گفت‌وگو آزاد و طرح پرسش‌های دشوار باشد، حالا برای برخی اساتدان به محیطی تبدیل شده که در آن هر جمله می‌تواند به شکایت، جنجال یا حتی از دست رفتن شغل بینجامد. نتیجه، به گفته خود اساتدان، دانشگاهی است که بیش از آن‌که محل بحث آزاد باشد، به فضایی محتاط و امنیتی شباهت پیدا کرده است.

قاپ دانشگاه

آیین عمامه گذاری طلاب حوزه علمیه امام حسین (ع) تهران

آیین عمامه گذاری طلاب حوزه علمیه امام حسین (ع) تهران

آیین عمامه گذاری طلاب حوزه علمیه امام حسین (ع) تهران

آیین عمامه گذاری طلاب حوزه علمیه امام حسین (ع) تهران